N°. 3038 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 29 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 28 April.

Het indiesch drukpers-reglement is gisteren in openbare diskussie gekomen. Het schijnt niet, dat die beraadslaging spoedig zal afloopen. Het onderwerp toch is niet alleen zeer belangrijk, maar raakt daarenboven menigvuldige quæstiën, waarover in 't oneindige kan worden gesproken. Daarenboven, het is reeds door anderen opgemerkt, de minister van Koloniën behandelt de quæstie niet als staatsman, maar als pleitbezorger, en dan nog wel als een pleitbezorger, die eene kwade zaak door uitvlugten, behendigheden, haarkloverijen en woordverdraaijingen tracht goed te maken. Dat is eene houding waaraan waardigheid ontbreekt, en die de beraadslaging over zoo gewigtig eene zaak poogt te verlagen tot eene vertooning van kunsten, zoo als de balie er soms, niet ter harer eere, voortbrengt.

Of de Tweede Kamer dat ook begrijpt? Wij vermoeden 't. Althans gisteren schijnt de lust om het woord op te nemen niet groot te zijn geweest. De Kamer heeft eene zekere terughouding in acht genomen. Zij schijnt te hebben gewacht op de rede van den minister, die dan ook dadelijk, na den eersten spreker, het woord heeft opgevat en in eene lange redevoering zijn reglement heeft verdedigd. Maar daarmede schijnt zij nog niet te vreden geweest te zijn. Tegenover een minister, die zich met balie-behendigheden behelpt, is bij haar de wensch ontstaan dat zij de gelegenheid mogt hebben om de redevoering, thans mondeling voorgedragen, gedrukt te lezen. Er is dan ook aan het slot der zitting door den heer Thorbecke voorgesteld, dat de lange, geschrevene redevoering van den minister zou worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld. Hij gaf daartoe tot beweegreden aan, dat de minister zijne redevoering met eene zachte en niet overal even verstaanbare stem had voorgedragen. Maar als men nu weet, dat de leden der Kamer gewoon zijn zich voor en in de nabijheid van den spreker te plaatsen, die hunne belangstelling wekt en niet luide spreekt, dan zal men de waarde beseffen van het parlementair motief, door den heer Thorbecke aangevoerd.

In allen geval komt het ons voor, dat, buiten de redevoering van den minister, die zijne zaak met allen nadruk heeft bepleit, de overige sprekers slechts als tirailleurs handelden om een voorposten-vuur te onderhouden, totdat de beurt kwam aan den heer Meeussen, die, als lid der kommissie, verder gaan moest en eigenlijk de diskussie heeft aangevangen met de regtsgeleerde zijde der quæstie toe te lichten, vooral voor zoo ver de bepalingen van 't indiesch reglement vergeleken zijn bij de in Nederland bestaande wettelijke voorschriften op de drukpers. Wij meenen, dat de bekwame regtsgeleerde uit Breda dit tot duidelijkheid gebragt heeft, dat in Nederland de boekhandelaren niet liggen onder het beheer van de willekeur, gelijk de oost-indische boekhandelaar door middel van 't reglement daaronder gebragt is.

In 't geheel spraken gisteren slechts vier leden der Kamer.

De heer Zijlker was de eerste. Hij drong aan op eene ronde en onverbloemde verklaring van 't reglement, vrij van de ironie, die hij met leedwezen had opgemerkt in het geschreven antwoord des ministers, eene ironie, die in zulke gewigtige aangelegenheid niet te pas kwam. Hij laakt den minister, dat hij de bekende, uit Indië hier aangevoerde Nota van toelichting niet overlegt. Hij brengt dit reglement in verband met andere verschijnselen, als daar zijn, — 't verbod van openbaarmaking van officiëele oostindische stukken. Hij ziet daarin — te regt — eene hand over hand toenemende reaktie. En hij komt tot het besluit, dat de konkluzie van het verslag moet worden gewijzigd en de Kamer behoort aan te dringen niet op de herziening maar op de intrekking van 't reglement.

Des ministers redevoering is lang. Wij kunnen daarvan slechts beknoptelijk de verdeeling aangeven. Hij vangt aan met van zijne goede bedoelingen getuigenis te geven, bijzonder ten aanzien der beschuldiging, dat zijn antwoord op het verslag niet vrij is van eenige ironie. Dat wordt eene manie in dit kabinet om afgekeurde feiten, die niet kunnen betwist worden, door goede bedoelingen te regtvaardigen. Wij antwoorden: indien 't werkelijk zoo is, dat ge niet hebt dan goede bedoelingen, hoe komt het dan, dat telkens uwe handelingen in strijd zijn met die bedoelingen? Vervolgens voedt de minister in zijn betoog, 1°. gaat hij na de geschiedenis der wet op het beleid der Regering, voor zoo ver die betrekking heeft op de drukpers; en hij meent daarin het bewijs te vinden, dat de Kamer het *repressief* stelsel was toegedaan. Intusschen, daarop heeft de heer Meeussen geantwoord, dat de Kamer dit stelsel heeft gesplitst door de aanneming van het amendement, waarbij het nederlandsch drukwerk aan alle preventie is onttrokken.

2°. tracht hij aan te toonen, hoe hij het repressief stelsel in het reglement heeft uitgewerkt. Daarbij deelt hij meê dat hij heeft gehandeld in overeenstemming én met zijn voorgangers, én met het kabinet, én met den Goeverneur-generaal, aan wien overigens de magt is gelaten, om die wijzigingen in 't reglement te brengen, die hij mogt goedvinden. Hij drukt dan vooral op den bijzonderen toestand van de Oost, waar de Regering moet trachten langs vreedzame wegen de openbare orde te handhaven en de stoffelijke voordeelen van het Moederland te verzekeren. — Wij hebben daarmê volkomen vrede, zonder daarom de konkluzie van den minister aan te nemen. Het brengt ons tot een geheel ander rezultaat. Het systeem van willekeur en geheimhouding, dat de Regering in de Oost thans krachtiger dan ooit wil doen gelden, biedt veel meer gevaar, dan eene betamelijke vrijheid.

3°. bespreekt hij de vierderlei punten, voorkomende in het nader verslag der kommissie, en wel: 1°. het stellen van borgtogt en het verbod om het beroep van drukker of boekhandelaar verder uit te oefenen, aan een bepaalden persoon of op eene bepaalde plaats. — Ook hier resumeert de minister de opinie der kommissie en blijft hij beide voorschriften verdedigen op dezelfde gronden als reeds in de nota van inlichtingen voorkomen. — 2°. de aansprakelijkheid en de strafbaarheid van den verspreider. — Ook deze bepalingen verdedigt de minister; hij meent dat, als men geene illuzoire verantwoordelijkheid wil, men daartegen niets kan hebben aan te voeren; hij beroept zich op dezelfde gronden van de meerderheid der kommissie en citeert de reeds bekende arresten van den Hoogen Raad. De minister houdt vol, dat het aangenomen stelsel te vrijzinnig is in vergelijking met onze wetgeving hier te lande. Hij erkent wel het bezwaar dat daaruit voor den boekhandel voortvloeit, maar stelt daar tegenover het belang der openbare orde en de noodzakelijkheid om de losbandigheid der drukpers en de aanranding der grondslagen van de indische maatschappij tegen te gaan. Z. Exc. vond versterking in zijn gevoelen in de meening van den oud-goeverneur generaal Duymaer van Twist, namelijk dat de wettelooze toestand moest ophouden en die ook wees op de gevaren, verbonden aan eene onbelemmerde toelating van drukwerken en dagbladen in Indië. — 3°. de bevoegdheid tot dadelijke inbeslagneming van het aangeklaagde drukwerk bij den aanvang eener vervolging, en die tot sluiting der winkels, bergplaatsen of der drukkerij bij het verleenen van regtsingang. Z. Exc. verdedigt die bepaling mede met het oog op den bijzonderen toestand van Indië en zegt, dat dit niet toepasselijk is op uit Nederland ingevoerde stukken. — 4°. de verpligte onderteekening van stukken in tijdschriften. De minister verdedigt ook deze bepaling, vooral als een middel tot handhaving der openbare orde, terwijl bovendien in de bevoegdheid tot dispensatie een korrektief gelegen is voor eene al te strenge toepassing.

Wij laten dat alles aan zijne plaats, wat door den heer Meeussen gisteren op nieuw is wederlegd. Wij voegen hier nog slechts bij de verklaring van den minister, dat hij tot voorkoming van misverstand, bereids den Goeverneur-generaal heeft aangeschreven, dat de bepalingen van artt. 12—20 van het reglement niet toepasselijk zijn op in Nederland gedrukte stukken.

Dat is ons aangenaam te vernemen. De minister geeft daardoor blijk, dat men op dit punt zijn reglement maar al te goed verstaan had, en dat de Goeverneur-generaal, geholpen nog daarenboven door de nota van toelichting, hem met het ontwerp toegezonden, eene aanschrijving behoefde, om hem te verhinderen in dien zin te handelen.

4°. behandelt hij de konkluzie der kommissie, die hij bestrijdt; omdat men naar zijne overtuiging den tijd moet afwachten, dat de gebreken door ondervinding zullen zijn gebleken.

Op den minister is gevolgd de heer Nolthenius, die door den minister omtrent zijn hoofdbezwaar volkomen is gerust gesteld, en daarom over al de andere meent zal heenspringen. Want — het bleen wel op — want het schijnt hem toe, dat het hier meer een politieken storm geldt! *O lepidum caput!* Er is hier tot dus verre van geen politiek, veel minder van een politieken storm spraak geweest. Juist in deze aangelegenheid hebben alle partijen de handen in elkander geslagen, om gezamenlijk op te komen voor de belangen van Nederland in onze koloniale bezitting. Wat beteekent dan de beschuldiging van den heer Nolthenius? Moet van de algemeene aangelegenheid eene partijzaak gemaakt worden, om den minister door 't opwekken van partijschap, uit de ongelegenheid te redden?

De heer ter Bruggen Hugenholtz brengt een woord in 't midden over de zorg der Regering, om rust en vrede, en, door zedelijke kracht, ons overwigt in Neêrl. Indië te verzekeren. Hij meent, en dat is ook onze overtuiging, dat de Regering haar indiesch reglement in de uitvoering niet zal kunnen handhaven, en dat van Singapore ter sluik des te meer zal worden ingevoerd, naarmate men 't verkeer met Nederland en Europa, in zake van drukwerken, moeijelijker zal hebben gemaakt. Hij wijst, als voorbeeld, daarop, dat men nooit den invoer van buskruid heeft kunnen verhinderen.

Eindelijk komt de heer Meeussen, van wiens redevoering wij reeds de strekking en den hoofdinhoud in weinige woorden hebben zamengevat.

De heer mr. A. A. J. Meylink, lid der Tweede Kamer, heeft verzameld, uitgegeven en den leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal aangeboden de »*Officiëele geschiedenis der wet van* 1806, *voor het lager schoolwezen en onderwijs en van de reglementaire bepalingen over dit onderwerp, opgemaakt door de authentieke bescheiden.*" Het eerste deel ziet daarvan het licht, en ligt voor ons. Het vangt aan met een *voorwoord* over de »aanleiding tot het maken eener nieuwe schoolwet", door den heer A. van den Ende beschreven, op 23 Sept. 1805. Het eindigt met het dekreet tot inlijving met Frankrijk 8 Julij 1806. Alle stukken, tusschen die twee datums over 't onderwijs gewisseld, zijn daarin opgenomen en gerangschikt. Zij maken gezamenlijk de geschiedenis van het onderwijs uit, zonder dat de bekwame en verdienstelijke bewerker een woord daarbij behoeft te voegen. Eene nieuwe manier, om de geschiedenis te schrijven, die zeer is aan te bevelen, en die de heer Meylink op uitnemende wijze heeft in praktijk gebragt. Wij wenschen hem daarmeê geluk, en wij zeggen hem dank voor zijn uitmuntenden arbeid, die veel [illegible] brengt, dat ons en anderen onbekend was, en zeer [illegible] bijzonderheden uit het stof heeft opgedolven, die op dit oogenblik goed en nuttig te weten zijn.

Wij verbeiden met ongeduld het tweede deel, dat in belangrijkheid voor het eerste belooft niet te zullen onderdoen.

De heeren F. H. van Vlissingen, partikulier, L. Bienfait en Soon, kooplieden te Amsterdam, jhr. J. P. Cornets de Groot, Oud-Raad van Indië, te 's Hage, J. J. Hasselman, Oud-Rezident van Djoctokarta, te Herwijnen, Paul van Vlissingen en Dudok van Heel, fabriekanten, dr. P. J. Veth, hoogleeraar aan het *Athenæum*, Muller en Reesse, kooplieden, mr. J. Heemskerk Az., lid van de arrond.-regtbank, J. F. de Ruyter de Wildt, planter in de rezidentie Soerakarta, en dr. E. C. Buchner, med. doctor, allen te Amsterdam, domicilie kiezende bij den advokaat mr. J. W. Tydeman aldaar, hebben zich bij adres tot Z. M. gewend, betreffende eene europeesche kolonizatie op Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, buiten Java en Madura.

De adressanten beginnen met op te merken, dat de eerste onderteekenaar eene brochure heeft geschreven, getiteld: Ontwerp van eene kolonizatie voor de eilanden

Sumatra, Borneo, Celebes en Boeroe, uitmakende een deel der Nederl. Oost-Indische bezittingen, waarin voorstellen worden gedaan, die den bijval hebben ingeoogst van verschillende organen der nederlandsche drukpers en waaraan vele kundige en achtenswaardige mannen hunne adhæsie hebben geschonken. De mede-onderteekenaren hebben zich op aanzoek des eersten genegen verklaard met hem tot het voorgestelde doel mede te werken. Er zouden zeker vele andere onderteekenaars en deelhebbers voor de oprigting eener kolonizatie-maatschappij hebben kunnen verkregen worden; maar de eerste onderteekenaar heeft gemeend zich slechts tot weinigen te moeten bepalen, eensdeels omdat door eene te groote uitbreiding en het daaraan verbonden gerekt overleg een kostbare tijd nutteloos ware verloren gegaan en anderdeels, omdat als de kolonizatie der O.-I. bezittingen door Europeanen en voornamelijk Nederlanders, op de goedkeuring van het gouvernement mag aanspraak maken, meer dan ééne maatschappij aan dit denkbeeld uitvoering zal geven. De adressanten zeggen, zich tot nu te hebben onthouden om eene inschrijving van kapitalen tot dat einde te openen, omdat zij dit voorbarig hebben geacht, alvorens de Regering over het plan te hebben geraadpleegd.

Het doel van het adres is, om van de regering te vernemen of zij: 1°. geen bezwaar ziet in het verleenen van verlof tot kolonisatie in de O.-I. buiten bezittingen en integendeel, de doelmatigheid daarvan waarderende, ook van gouvernementswege tot zoodanige kolonisatie wil overgaan; 2°. bereid is tot dat einde, geschikte gronden (nader aan te wijzen) aan maatschappijen of partikulieren op de meest gunstige voorwaarden in eigendom af te staan; 3°. aan eene of meer zoodanige maatschappijen zelve wil deelnemen, in geval de persoonlijkheid der ontwerpers en de grondslag hunner berekeningen voldoenden waarborg voor het welslagen der onderneming opleveren; 4°. eene voortdurende bescherming aan zoodanige kolonisatie-maatschappijen of individuële kolonisten zal verzekeren, naar gelang hunner behoeften en tegen voldoening (met den tijd) van eene matige belasting als equivalent voor de kosten dier bescherming.

Na eene korte beschouwing der verschillende zienswijzen omtrent het koloniale stelsel en na opgemerkt te hebben, dat zij alleen verlangen de aandacht te vestigen op zoodanige gedeelten van den Indischen Archipel, waar het kultuurstelsel niet is ingevoerd en de wenschelijkheid te betoogen, dat eenige daartoe bijzonder geschikte bezittingen door eene europeesche kolonisatie produktief gemaakt en tot ontwikkeling gebragt worden, gaan de adressanten over tot de behandeling der drie volgende punten: 1°. tot het eenigzins nader toelichten der gronden van hun verzoek; 2°. eenige tegen het kolonisatiestelsel wel eens geopperde bezwaren uit den weg te ruimen; en 3°. het voorstel zelf eenigermate te ontwikkelen.

Tot toelichting van hun voorstel, zeggen de adressanten hoofdzakelijk, dat Nederland in den O. I. Archipel buiten Java, nog andere, en daaronder veel grootere eilanden, bezit, bij uitstek vruchtbaar, doorsneden van schoone, bevaarbare rivieren, bezet met onafzienbare trotsche wouden, uitmuntende door den meest weelderigen plantengroei; terwijl zelfs onder de oppervlakte van den bodem op vele plaatsen een rijke voorraad van de kostbaarste delfstoffen is ontdekt. Dat die bezittingen niet meer zijn ontgonnen en ontwikkeld, wijten zij aan het bekrompen stelsel der voormalige O. I. Compagnie. Men vindt daar eene geringe bevolking; terwijl het nederlandsch gezag buiten Java, een deel van Sumatra en Amboina, zich bijkans tot eenige militaire stellingen bepaalt. Die kostbare bezittingen wekken de begeerlijkheid van andere volken op, en dat traktaten daartegen niet genoeg waarborgen, hebben de gebeurtenissen op Borneo en Sumatra's Oostkust bewezen. Buitendien is tegenover de Chineezen, die zich meer en meer naar den O. I. Archipel zullen verplaatsen, een europeesch tegenwigt onmisbaar, en tegen de woelige bevolking van Australië, de versterking van het nederlandsche element.

Dit alles kan slechts geschieden door kolonisatie onder Nederlandsch opperbestuur, die zoo spoedig in zulken omvang en zulke uitbreiding, als slechts mogelijk is, behoort te geschieden.

Daardoor zullen Christendom en beschaving zich in den Indischen Archipel voortplanten, voor de Indische stammen nieuwe behoeften ontstaan, en voor het nederlandsche fabriekwezen in lijnwaden en andere fabriekaten, en voor den handel steeds milder vloeijende bronnen van vertier geopend worden. Vele kolonisten, zoowel Duitschers als Nederlanders, die zich thans naar Amerika of Zuid-Afrika begeven, zullen naar die bezittingen kunnen overgebragt worden; onze schepen, welke dikwerf in ballast naar Oost-Indië vertrekken, zullen daardoor vracht erlangen, hetwelk ook bij het daarstellen van eene stoompakketvaart niet buiten aanmerking mag blijven. Eindelijk wijzen de adressanten op het groot aantal onzer landgenooten, die hier te lande buiten staat zijn gedurende den winter, velen zelfs gedurende den zomer in hunne behoeften te voorzien, die zich gaarne zullen verplaatsen naar dit gezegende land.

Zij gaan vervolgens over tot de wederlegging van wel eens geopperde bezwaren. In de eerste plaats die betrekking hebben tot de geschiktheid van het klimaat en de luchtstreek voor Europesche arbeiders en landbouwers. De adressanten geven toe dat enkele landstreken niet geschikt zijn voor kolonisatie door Europeanen, maar op zeer vele plaatsen, waar de grond bergachtig en hoog boven de oppervlakte van den oceaan verheven is, heerscht eene zachte, gematigde temperatuur, bij een thermometerstand van zelden boven 74° Fahrenheit; daar zal, wanneer het overmatige hout is weggekapt, de luchtstroom regt gezond en aangenaam zijn, en tot bewoning uitlokken.

Een ander bezwaar is wel eens ontleend aan de belangen der inlandsche bevolking. De adressanten onderzoeken niet of dit bezwaar ten aanzien van het bevolkte Java bestaat; ten opzigte van de buitenbezittingen vreezen zij het volstrekt niet. Er zijn èn op Sumatra, en elders nog een aantal tot kolonisatie geschikte, maar schaars of niet bewoonde streken, waar de europesche kolonist in geene of althans in geene belemmerende aanraking met den inland er zal komen.

Een derde bezwaar is de vrees dat de vermeerdering van het europeesch element, nadeelig zou kunnen werken op de koloniale regerings-beginselen. De adressanten stellen de Regering daaromtrent gerust door op te merken, dat de Europeanen, die zich tot nu toe naar Nederlandsch-Indië hebben begeven, zich altijd aan het nederlandsch opperbestuur hebben onderworpen, terwijl al zou van lieverlede het regeringstelsel eenige wijzigingen ondergaan, die ontwikkeling van den volksgeest in O.-Indië, welke na zeer langen tijdsomloop uit kolonisatie zou kunnen geboren worden, geen hinderpaal tegen die kolonisatie mag opleveren.

Ten laatste behandelen zij de geldkwestie. Voor zoover de kolonisatie van partikulieren of anonieme maatschappijen geschiedt, kunnen de kosten niet ten laste der Regering komen. Die weinige, welke tot opneming en grensbepaling der gronden, en de bescherming die het goevernement verleent, gevorderd worden, kunnen door de te heffen belastingen, ruim vergoed worden. Die kosten zouden echter beduidender zijn, als de kolonisatie van goevernementswege geschiedt. De eerste onderteekenaar heeft in zijne brochure de middelen aangewezen, waardoor daarin zoude kunnen worden voorzien en waarnaar de adressanten verwijzen.

Eindelijk komen de adress. tot de ontwikkeling van hun voorstel zelf. Zij zeggen, wat hun zelven betreft, welligt te kunnen volstaan met eenvoudig verlof te verzoeken, voor eene door hen op te rigten naamlooze maatschappij [illegible] het goevernement overeen te komen plaatsen, en onder te bepalen voorwaarden, op het eiland Sumatra, of op de eilanden Borneo en Celebes, eene kolonisatie van Nederlanders en Duitschers, met assumptie van hoogstens een derde deel Inlanders en Chinezen, daar te stellen. Subsidiair bepalen zij dan ook daartoe hun verzoek. Zij wenschen echter aan hunne voorstellen eene ruimere strekking te geven en het beginsel zelf van kolonisatie eens voor altijd uitgemaakt te zien. Daarom hebben zij hun voorstel in de bovengenoemde vier onderdeelen gesplitst, die zij een voor een nader kort toelichten.

De adressanten eindigen hun verzoek met de navolgende opmerking:

»Indien Uwe Majesteit of Uwer Majesteits Minister van Koloniën nog vermeende omtrent het beginsel van Kolonisatie, omtrent de daartegen vroeger wel eens geopperde bezwaren of omtrent het voorstel zelf der adressanten, eenige inlichting van deskundigen te moeten inwinnen, dan is het hunne eerbiedige bede, dat deels uit het groot aantal gepensionneerde of met verlof in Nederland verblijf houdende Civiele en Militaire ambtenaren, die in de O. I. buitenbezittingen den lande hebben gediend, deels uit andere met O. Indië bekende partikulieren, en enkele Nederlandsche Staatslieden eene Commissie moge worden gevormd, om Uwe Majesteit en Uwer Majesteits Minister voor te lichten. De Nederlandsche Regering is, indien niet zonder, althans met deze voorlichting, volkomen in staat, om de questie van beginsel te beslissen en over de algemeene voorwaarden van Kolonisatie in de buitenbezittingen, een zelfstandig oordeel te vellen. Zoodra het echter op de uitvoering, de definitieve aanwijzing van speciale gronden, de raming van kosten eener Gouvernements-Kolonisatie, het verleenen van hulp en bescherming aan partiqueliere Kolonisatie of anonyme Maatschappijen aankomt, — zal het noodig en nuttig zijn, het Koloniaal Gouvernement te raadplegen. De koloniale politiek schijnt het domein van het Nederlandsche Goevernement, de uitvoering der Nederlandsche bevelen van de Koloniale bevoegdheid. Het zal bovendien Uwer Majesteits Minister oneindig gemakkelijker vallen, de meest bevoegde beoordeelaars van den inhoud van dit Adres in 's Gravenhage aan het Ministerie van Koloniën te vereenigen, dan het den Gouverneur-Generaal zou kunnen gelukken door uitgebreide briefwisseling met de Autoriteiten op Sumatra, Borneo, Celebes en de Molukkos tot een positief resultaat te geraken."

Wij gelooven vooral dit slot van het verzoek te moeten ondersteunen. Het is hoogst nuttig, dat de kolonisatie der buitenbezittingen, als daaromtrent bij de regering nog geene overtuiging bestaat, grondig worde onderzocht, en in beginsel worde uitgemaakt, of zij kunnen worden toegelaten, dan of daartegen onoverkomelijke bezwaren bestaan. Dit is voorzeker eene zaak van het hoogste gewigt voor het algemeen belang.

Onder de ontwerpen van wet, die in gereedheid zijn om eerstdaags van regerinswege aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te worden aangeboden, behoort dat nopens de nationale militie.

Wij nemen uit het verslag van den staat der Crediet-Vereeniging in 1856, in de vergadering van deelhebbers van 9 April 1857 uitgebragt door Mr. J. Heemskerk Az., voorzitter van kommissarissen, het volgende over:

Den 31sten Dec. 1853 had de Crediet-Vereeniging 197 leden met *f* 1,110,500; ult°. 1854 393 leden met *f* 2,250,780; ult°. 1855 652 leden met *f* 3,381,395; ult°. 1856 806 leden met *f* 4,207,245; waarvan 100 leden niet crediettrekkend met *f* 682,000 deelneming en 706 crediettrekkend met *f* 3,525,245.

Het goede slot van discontos en commissiën of de creditzijde, der winst- en verliesrekening, bedraagt *f* 63,061.82; op de debetzijde komt voor kosten van directie en administratie *f* 8000, kantoorkosten *f* 2405,14, verliezen aan leden *f* 20,314, te zamen *f* 30,719.14. Zoodat als winst overblijft *f* 32,342.68.

Indien de vergadering de aan haar medegedeelde balans goedkeurt, hebben kommissarissen en direkteuren overeenkomstig art. 11 der statuten besloten, het goede saldo der winst- en verliesrekening a *f* 32,342.68 te verdeelen als volgt:

Eerst ontvangen de leden over hunne gefourneerde gelden 4 pCt. per 12 maanden, makende *f* 14,530.78; van het overschot a *f* 17,811.90 ontvangt de direktie 20 pCt. *f* 3562.38, het reservefonds ca. 20 pCt. *f* 3351.44, de leden ca. 60 pCt. *f* 10,898.08, te zamen *f* 17,811.90, totaal *f* 32,342.68, waaruit voor de leden in het geheel eene uitdeeling van 7 pCt. per 12 maanden zal voortvloeijen.

Blijkens een berigt van den nederlandschen konzul-generaal te Triëst, zijn Zr. Ms. stoomschip *Merapi* en het transportschip *de Merwede* den 10en Maart jl. ter reede Batavia aangekomen.

Z. M. heeft benoemd: tot burgem. te Mansbrée J. F. Gommans; tot notaris te Culenborg J. D. de Man Lapidoth, tot [illegible] te Eibergen e. a. [illegible] te Millingen [illegible]; voorts W. de Vrome op zijn verzoek eervol ontslagen als ontv. der in- en uitg. regten te Babberik, en als zoodanig benoemd A. G. W. Ramaer.

STATEN-GENERAAL

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 27 April.

In deze zitting zijn ingekomen:

een wets-ontwerp betrekkelijk den afkoop van den Sondtol, vergezeld van een aantal bijlagen; en

eene overeenkomst met de stad Hamburg gesloten betrekkelijk de toelating van konsulaire agenten in de overzeesche bezittingen.

De Vergadering heeft bepaald:

1°. dat na afloop der behandeling van de interpellatie, door den heer van Hoëvell te rigten aan den minister van Koloniën over de uitgifte van kultuur-kontrakten, behandeld zal worden het voorstel van den heer van der Veen tot het indienen van een adres door de Kamer aan Zijne Majesteit den Koning aangaande de questie van het Zwolsche Diep:

2°. dat nader zal bepaald worden, wanneer de beraadslagingen gevoerd zullen worden over de wetsontwerpen:

a. tot vaststelling van de raming van ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen door het ministerie van Oorlog voor het dienstjaar 1857;

b. tot wijziging van den accijns op de bieren en azijnen; en

c. tot uitbreiding van den vrijdom van den accijns op de brandstoffen, waaromtrent heden de eindverslagen zijn uitgebragt.

De Kamer heeft heden aangevangen de beraadslagingen over de konklusie van het nader verslag der Kommissie tot onderzoek van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch-Indië, aldus luidende: „een afschrift van het rapport te zenden aan den minister van Koloniën met uitdrukking van de overtuiging der Kamer, dat het reglement op de drukwerken in Indië eene herziening behoort te ondergaan."

Nadat de heer Zijlker eenige beschouwingen over dit onderwerp had voorgedragen, heeft de minister van Kolonien in eene zeer uitgebreide rede de zaak behandeld en de onderscheidene in het nader verslag der Kommissie gemaakte aanmerkingen beantwoord. Daarna hebben het woord gevoerd de heeren: Nolthenius, ter Brugghen Hugenholtz en Meussen, lid der Kommissie. Daarop is beslist de beraadslaging op morgen ten elf ure voort te zetten.

De Kommissie van onderzoek voor het verslag over het onderwijs over 1844—1855 en 1855—1856 heeft daaromtrent haar rapport uitgebragt, zullende over de daarbij voorgestelde konklusie nader beslist worden.

ALKMAAR, 26 April. Ter kaasmarkt van 24 dezer waren aangevoerd 254 stapels kaas, wegende te zamen 53709 ned. ℔. De prijs was: kleine *f* 24,25; middelbare *f* 22.50; kommissie *f* 20.50, per 50 ned. ℔.

HOORN, 23 April. Op de markt alhier werden 128 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 29798 ned. ℔. Prijs: kleine hooi *f* 24.25; engelsche dito *f* 23.50.

HET LOO, 26 April. Z. M. de Koning heeft heden de voormiddag-godsdienst-oefening bijgewoond onder het gehoor van ds. de Graaf.

Heden is er diner ten hove, waarop de hoofdambtenaren en HH. predikanten worden uitgenoodigd. (*N. R. C.*)

LEEUWARDEN, 25 April. Ten vierden male zal de Gemeenteraad tot de verkiezing van eenen wethouder moeten overgaan, daar ook de heer R. D. Smeding de benoeming niet heeft aangenomen.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PARIJS, 27 April. De *Siècle* bevat eene korrespondentie uit Napels, meldende, dat de maatregelen van dwang aldaar verdubbelen en dat de gezanten van Pruisen, Oostenrijk en Rusland Napels zullen verlaten, om door hunne tegenwoordigheid den schijn niet op zich te laden, als keurden zij die maatregelen goed.

MARSEILLE, 27 April. De Grootvorst Konstantijn is alhier van Toulon aangekomen. De ontvangst aan den hoogen reiziger te beurt gevallen, kenmerkte zich door geestdrift. De generaal Todleben is het voorwerp van de algemeene sympathie. Er zullen alhier groote feesten plaats hebben; zoo als een diner door den prefekt gegeven, eene revue over de militairen, terwijl ter eere van den Grootvorst van stadswege eene voorstelling in den schouwburg wordt gegeven. Het vertrek van den Grootvorst is bepaald op 29 dezer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 April. De Grootvorst Konstantijn zal morgen uit Toulon vertrekken om naar Marseille te gaan.

— Toen de Grootvorst Konstantijn te Toulon aan wal stapte, had men uit zeker gevoel van kieschheid, een trofee, zamengesteld uit wapenen te Sebastopol veroverd, met een doek bedekt. Dit viel den russischen prins in het oog. Wat is er achter dien doek? vroeg hij. — Een trofee, prins... antwoordde men aarzelend. — Zoo, een trofee, zeide hij glimlagchend, mogelijk wel een russische? Na trofeeën hebben wij bij ons te lande ook en in groot aantal, maar wij gunnen ze licht en lucht.

— Heden begaf de Kardinaal Aartsbisschop van Parijs zich naar de kerk Notre-Dame de bonne Nouvelle, toen zijn rijtuig aan den hoek der rue de la Seine omsloeg; men was verpligt hem door het bovenliggend portier uit het rijtuig te trekken. Bleek, en op een geestelijke leunende, begaf Mgr. Morlot zich te voet naar de kerk. Men hoopt, dat dit ongeval voor ZHW. geene erge gevolgen zal hebben.

— De *Pays* verklaart het door den *Globe* medegedeelde berigt voor onjuist, als zou de wetgevende vergadering van Newfoundland het ontwerp traktaat, tusschen Frankrijk en Engeland gesloten betreffende de zeevisscherijen, verworpen hebben. Volgens den *Pays* heeft die vergadering daartegen alleen bezwaren ingebragt.

— Uit Konstantinopel verneemt men, dat de brieven, die naar Canea bestemd waren, geopend zijn geworden, alsmede drie dépêches, bestemd voor den oostenrijkschen konzul. Laatstgemelde heeft tegen deze handelwijze geprotesteerd.

— Ofschoon in een geheel tegenovergestelde rigting, ontwikkelen de oostenrijksche en fransche gezanten te Konstantinopel, ten opzigte van de quæstie der Donau-Vorstendommen, eene groote bedrijvigheid. In overeenstemming met den engelschen gezant, heeft de heer v. Prokesch-Osten den groot-vizier dringend uitgenoodigd, moedig op te treden en nadrukkelijk te verklaren, dat de Porte de vereeniging dier Vorstendommen, als strijdig met hare regten en toekomstige veiligheid, kan noch zal inwilligen. Te dezer gelegenheid heeft hij den vizier op de gevaren opmerkzaam gemaakt, welke hieruit voor de integriteit en de onafhankelijkheid van het ottomannische rijk in de toekomst moeten voortvloeijen. Hij verheelde den vizier niet, dat reeds lang door Rusland aan de ontbinding van dit rijk is gearbeid en zaden gestrooid zijn, van welke de overleden Keizer Nikolaas geloofde, dat zij al diepe wortelen hadden geschoten, toen hij, in zijn bekend gesprek met sir H. Seymour, het verval des turkschen rijks als onvermijdelijk schilderde. Hij herinnerde, deze grootvizier, tevens aan het verschijnsel, dat onlangs uit Bulgarije en eenige andere turksche provinciën, grieksche deputatiën naar Konstantinopel zijn vertrokken, om over de slechte organizatie harer geestelijkheid in vergelijking met die in Rusland te klagen, enz.

Van zijne zijde is echter de fransche gezant, de heer de Thouvenel, mede niet werkeloos gebleven, maar heeft door zijne voorstellingen gepoogd den indruk weder uit te wisschen, welken die van den oostenrijkschen gezant op den grootvizier gemaakt hadden, bijzonder met opzigt tot de unie der Vorstendommen, in welke hij geen gevaar voor de toekomstige rust en vrede van Turkije kon zien, evenmin als voor de integriteit en de onafhankelijkheid van dat rijk. Volgens zijne wijze van zien, lag meer gevaar voor Turkije in het besluit, om zich tegen den nationalen wil der beide Vorstendommen te verzetten.

Daar men echter, zoowel te Parijs als te St.-Petersburg begint in te zien, dat de turksche regering, ondersteund en aangemoedigd door Oostenrijk en Engeland niet in eene volledige unie zal treden, heeft men daar een bemiddelingsprojekt onderworpen, dat in zijne hoofdpunten op het volgende nederkomt: De beide Donau-vorstendommen vereenigen zich om eene konfederatie te vormen. De gewapende magt dier beide gewesten zal op een eenparigen voet georganiseerd en haar het regt toegekend worden, om die in geval van nood, onder eene gemeenschapelijke leding te plaatsen. Uit gevolmagtigden de beide Vorstendommen, zal een kommitté zamengesteld en dit belast worden met het onderwerpen van eene gemeenschappelijke civiele en krimineele wetgeving; dit kommitté zal, over het geheel, alles beraadslagen en voordragen, wat dienen kan ter volmaking van de politieke, sociale en andere gemeenschappelijke instellingen dier beide gewesten, in welke tevens een eenparig tolstelsel zou worden ingevoerd. Van hare zijde zou de Porte zich verbinden, onverwijld hare sanktie te verleenen tot het invoeren dier gemeenschappelijke hervormingen en verbeteringen, voor zoo verre door deze geen inbreuk wordt gemaakt op hare regten en opperheerschappij.

Het bovenstaande is slechts eene ruwe schets van het voorzegde bemiddelingsprojekt. Van de wijzigingen, welke van de eene of andere zijde hierin mogten verlangd worden, zal het al of niet tot stand komen van dit plan afhangen, hetgeen thans nader moet afgewacht worden. Het is thans vooral de vraag, of de Porte, en met haar Oostenrijk en Engeland, hierin geene met overleg berekende voorbereiding tot eene latere volledige unie dier vorstendommen zullen meenen te zien.

Wat hiervan zij, zoo veel is zeker, dat het ontwerp tot vereeniging op nieuw grond heeft verloren, hetgeen reeds daardoor bewezen wordt, dat de verkiezingen voor de Divans ad hoc zijn uitgesteld, zullende deze verkiezingen, volgens de laatste tijdingen, geen plaats hebben vóór 10 Junij. Bovendien leest men in de dagbladen dagelijks nieuwe bewijzen van de pogingen, welke door de vijanden van de vereeniging aangewend worden, om dit plan te doen mislukken.

— Uit Hongkong wordt, dd. 14 Maart berigt, dat het langs de kust rustig is. De moord, gepleegd op de ekwipadje van een engelsch vaartuig, dat de rivier opvoer, heeft aanleiding gegeven tot het valsche gerucht, dat al de Engelschen vermoord waren.

ENGELAND.

LONDEN, 26 April. De *Globe* volhardt in zijne beweering, dat de Keizer van China den wederstand zijner onderdanen tegen de Engelschen afkeurt. Het blad zegt, dat men weldra hooren zal, dat de mandarijn Yeh is afgezet. Reeds vroeger heeft de *Globe* op den dag vóór de verkiezingen zijn lezers op een dergelijke tijding vergast. Latere berigten hebben die echter niet bevestigd. De *Globe* zal overigens wel handelen voortaan over de bedoelingen van den Keizer van China te zwijgen, welk geheimzinnig personaadje niet dan hoogst zelden en dan nog alleen aan vier of vijf zijner voornaamste staatsambtenaren iets van zich zien of hooren laat.

— De *Daily-News*, over de laatste berigten uit China sprekende, zegt dat de schuld van het geschil bij den engelschen gezagvoerder moet gezocht worden, die rekende op zijn krijgsmagt en op de vermoedelijke zwakheid der Chineezen, Kanton heeft beschoten. Het blad erkent echter, dat het nu te laat is terug te keeren, maar uit de vrees, dat Engeland de blinde vermetelheid van sir John Bowring duur zal moeten betalen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 April. Graaf Paar, die vroeger gezant was aan het hof van Turijn, is nu tot hetzelfde ambt benoemd in de hertogdommen Parma en Modena. Deze benoeming kan aangezien worden als weinig hoop te geven op een aanstaande schikking tusschen Piémont en Oostenrijk.

— De amerikaansche bladen kondigen allen aan dat de Vereenigde Staten niet voornemens zijn zich met Engeland in een verbond tegen China in te laten. Doch de transatlantische republiek schijnt evenwel voornemens van het geschil gebruik te zullen maken om den Keizer van China een gezant op te dringen.

BERLIJN, 27 April. In de Tweede Kamer zijn heden de belangrijke paragrafen van het ontwerp tot wijziging van de belasting op voorwerpen van industrie van 1820 aangenomen, nadat door de Regering in andere verminderingen waren bewilligd.

— De neufchâtelsche Regering heeft naar Bern eene deputatie gezonden, die in last heeft te verklaren, dat het bemiddelings-voorstel der vier mogendheden aanneembaar is. Dr. Kern gaat weder naar Parijs.

— De jongste berigten uit Bern geven de verwachting te kennen, dat de voorstellen, welke de heer Kern aldaar heeft medegebragt, door den bondsraad zullen aangenomen worden. De heer Kern was den 24sten door den heer Fornerad, prezident van den bondsraad, ontvangen en de bondsraad, door den laatstgenoemde dadelijk bijeengeroepen, had zich bezig gehouden met kennisneming van de voorstellen der konferentie. De bestaande punten van geschil zijn: De titel van Vorst van Neufchâtel; de schadevergoeding ten bedrage van 1 millioen fr.; de waarborging der vrome stichtingen en inkomsten der goederen. De bondsraad zoude eerst het gevoelen der Regering van Neufchâtel willen vernemen. Het antwoord op de voorstellen wordt binnen tien dagen alhier verwacht. De verwachting, dat dit antwoord gunstig zal luiden, is des te waarschijnlijker, daar het thans zoo goed als zeker is, dat de konferentie de vorderingen van het berlijnsche kabinet, betreffende het herstel der neufchâteller geestelijkheid in het hooger onderwijs, betreffende de teruggave harer goederen, die aan den Staat gekomen zijn, betreffende de herziening der Grondwet, enz., heeft ter zijde gesteld, zoodat eigenlijk de voorname quæstie in geschil, die der schadevergoeding is. Op dit punt is het bijna niet te verwachten, dat Zwitserland zal volharden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 28 April.

GETROUWD (23 April): J. J. Kramer met A. Geist.

BEVALLEN (24 April): T. Burger, geb. Bouwe, Z. — A. J. W. Meynders, geb. Wierdels, Z. — (25 April): L. Fuld, geb. Hecht, Z.

OVERLEDEN (22 April): M. Winck, geb. Haije, 50½ j. — (23 April): A. M. J. Bottemanne, 22 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		25 APRIL 4½ u.	gebl.	27 APRIL 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63 11/16	63 9/16 à	63 11/16	63¾
Dito Dito	3	76¼	76	76¼	76
Dito Dito	4	95 15/16	95⅞		
Overzeesche Bezittingen	4				
Amortisatie-Syndikaat	3½				
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½		144		
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
— Dito *Rothschild*	2½		52½	52⅝	
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1½	24 15/16	24 11/16	24¾	
Dito	3	41⅞	41 9/16	41⅝	
Binnenlandsche	3	38 5/16	38	38¼	38
Coupon Bewijzen					
Amortisable Schuld			5⅝		
Portugal, te Londen	3	44 1/16	44¾	44⅞	44⅛
Dito Uitgestelde		25¼	24	25	
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103¼	103¼	103¼	103¼
Dito A°. 1828—1829	5	102½	102¾		
Negot. 1831 en 1833	5				
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94 3/16	94¾		
Dito idem 6e	5	96⅞	96¾	96 13/16	96⅝
Certifikaten te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	4½	93	93¾		
Dito dito *Hope en C°.*	4		86		
Dito *Stieglitz*	4				
Dito 5e Serie	4	85¾			
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6		68		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500			156		
Schatkist-Obligatiën	4	77¼			
Oostenrijk, Metalliek	5	75 1/16	75⅝	75⅜	
Dito rente te Amsterdam	5	87	86⅞	86⅝	86¼
Dito Nationale	5	77½	77	77	77
Dito	2½	39¼	38⅞	39	
Weener Bank			78½		
Dito	5		62⅞		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854			205½		
Napels, Cert. bij *Rotsch.*					
Denemarken, dito					
Louisiana, te Londen					
Brazilië					
Dito 1843 à 4 100					
Mexiko, te Londen à 4 100	3				
Dito Onbepaalde	3	22½	21¾	22	
Peru	4½		76		
Grenada, dito à 4 100					
Dito Uitgestelde			6⅞		
Ecuador					
Venezuela, te Londen			38½		
Dito Uitgestelde	1½	14¾			
Amerika, Bank-Aktien Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825					

N. Port. 43½, Turijn 96, 4; Prost 106, 107; Russ. Spoorw. 76, 1/4; Weener Bank-Aktien f 1138; Gren. onb. 21½, ¾; Venez. onb. 36¼.

De markt verkeerde over het algemeen in eene flaauwere stemming, en werden Binnenl. Spanje, oostenrijksche en portugeesche fondsen tot verlaagde koers afgegeven.

Leeningen op Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Disconto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 27 April. Belg. leen. 2½ pc. 56¼, Obligatiën 4 pc. —; id. 4½ pc. 98½; Spanje 1—3 pc. 24⅞, Binnenl. 38⅝ p; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 78⅛ p; id. Nap. 5 pc. 81.

PARIJS, 27 April. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 69.20; 1¼ pc. Spanje — 3 pc id. —, 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

LONDEN, 27 April. Cons. 92¾; Spanje buit. 3 pc. 41⅝; id. 1¼ pc. 23; Rusl 5 pc. 105; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 97¼; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 90½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76½; Gren. uitg. 7; id. werk. 23½; Mexiko 3 pc. 23⅛; Portugal 3 pc 45½; Ecuador 15; Venezuela 37½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 27 April. Met. 5 pc. 83; id. 4½ pc. 72½; Bank-Aktiën 995; Credit Anst. 255; Wissel op Londen 10.11; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 25 April. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18½; Amst. kort 141¼; Hamb. 150⅛; Petersburg 104⅝.

BERLIJN, 27 April. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104½.

HAMBURG, 27 April. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 2½; Rusl. 5 pc. 99¾; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 94¼; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 27 April. 5 pc. Met. 77¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 21½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m 117⅝; Parijs 93⅛; Weenen 113¼; Amsterdam —

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55½	Livorno	2/m.	f 39½
»	zigt	» 56 1/16	Napels	»	» 83½
Bordeaux	2 m.	» 55	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 33⅝
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 5/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	11,67½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam	»	

Londen 3/m f 11.57½.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	f 28,27½	a —	Pruissische	f 34⅞	a —
Napelsche	- 25,80	„ —	Spaansche	- 2,37	„ —
Div. in £St.	- 11,70	„ —	Hamb. Russ.	- 36	„ —
Eng. Russen	- 11,75	„ —	Russ. in Z. R.	- 36⅝	„ —
Fransche	- 55⅝	„ —	Pools. in „	- 36½	„ —
Belgische	- 55⅝	„ —	„ „ Fl.	- 27¾	„ —

Nationale Metalliek f 29.50. Buitenl. Spanje f 54¾ per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	[illegible]	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	» 11,85
» Pistolen	» 9,60	» 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ a 10⅝ pc

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	» —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 April.

Heden werden verkocht 1749 kranj. Batavia Suiker zeilende per *Alcyone* n°. 12½ fact. n°. f 48.

GRAANMARKT.

Tarwe ruim prijshoudend, met goeden handel aan consumptie: 127 ℔ j. b. Pools. f 353, 355, 360; 126 ℔ dito f 340, f 345; 125 ℔ dito f 355; 126, 127, 128 ℔ n. dito f 360, 370, 378; 123 ℔ Vriessche f 300.

Rogge bij partijen hooger verkocht: 125 ℔ Wahrener f 228; 121 ℔ o. Pommer f 212; 121 ℔ n. dito f 215; 116, 117 ℔ Petersburger f 210, 213; 116 ℔ n. Inl f 188 aan de Zn.; 122 ℔ ger. Amerik. f 225; 120 ℔ n. Munst. f 215.

Garst f 3 hooger: 106, 108 ℔ Knobbe f 195, 200.

Boekweit ruim prijshoudend: 118, 119 ℔ Amersfoorder en Nijkerker f 252, 255.

Koolzaad. Elve 83 £. Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. 79½ £. *Lijnzaad* vaster: 103 ℔ Libau f 270; 108/9 ℔ Bombay f 420 *Raapolie* op 6/w. f 52¼; Vliegend f 51; 1° Mei ek. f 50¼; Sept. f 46½, ¾; Oct. f 46½, ⅝; Nov. f 46½; Dec. f 46¼, ½. *Lijnolie* op 6/w. f 41½; Vliegend f 40¼; 1°. Mei ek. f 40¼, 40; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 41, ¼. *Hennepolie* op 6/w. f 49¾; Vliegend f 48½.

SCHIEDAM, 27 April. Rogge verkocht: 148, 149/2 ℔ Pommer f 208, f 210 6/w.; 140/2 ℔ Reval f 251 6/w.; 142/2 ℔ Finsche f 215 6/w.; 151/2 ℔ gedr. Wolgast f 235 kont, f 237 6/w. Gerst: 127/2 ℔ Pommer f 208 kont., f 210 6/w. — Moutwijn f 20,25; Jenever f 25,75; Amst. Proef f 27, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 27 April. *Suiker.* Voortdurend stijgende. Heden werd betaald voor eene partij Havana. Kisten N° 16½ a 17 fl. 28½. — *Granen.* Goed gesonteneerd doch zonder omzet.

HAVRE, 25 April. *Koffij.* De omzettingen zijn zeer beperkt, maar de veilingen wegens beschadigdheid welke zich dagelijks opvolgen, voorzien ruimschoots in de behoefte. — *Suiker* stond aan het hoofd der markt, en onder den invloed der berigten van alle naburige markten zijn de prijzen wederom belangrijk gerrionteerd. De goede 4e Antilles is alzoo tot op fr. [illegible] gestegen, zonder verkoopers voor het oogenblik, niettegenstaande deze zoo hooge notering, op grond van den kleinen voorraad en het geringe aantal der te wachten onverkochte partijen. Andere soorten van vreemde Kolonien afkomstig, hebben insgelijks die beweging gevolgd. — *Indigo.* De sortering der aanvoer pr. *Ferriere* zal spoedig aanvangen: spoedig verwacht men ook nog aan de markt 1392 k. van Calcutta deze week aangebragt pr. *Saint Pierre* Hierdoor eene ruimere keus aan de koopers geopend wordende, zal ook de vraag vergrooten.

Huiden zeer stil, hetgeen hoofdzakelijk aan de zoo hooge prijzen is toe te schrijven.

BREMEN, 25 April. *Koffij.* De berigten van Rio hebben de markt nog stiller gestemd, daar men bevreesd schijnt te zijn voor de groote afschepingen naar Europa. Om te verkoopen moet men dan ook iets toegeven en is reeds voor iets billijker prijzen losgelaten. De 1e hands voorraad uit 1650 b. O.-Indische, 2200 b. Santos en 8500 b. Rio. — *Suiker* voortdurend goed gestemd. De hooge eischen der houders zijn echter nog niet toegestaan, daar de raffinadeurs voor het oogenblik in hunne dringendste behoeften voorzien hebben. — *Rijst* niets omgegaan wegens de hooge vragen der verkoopers.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 26 April. Van Lindonk, Josephine Bernardine, Banjoewangie.

HELVOET, 26 April. Valkenier, Luitenant-Admiraal Callenburg, Palermo.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 April Knaap, Zeelust, en Mooi, Welvaart, beide Batavia. Van Duyn, Jacobus, Porto Cabello.

HELVOET, 25 April. Vermey, President van Rijckevorsel, Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

HULL, Irwell, Cross: 150 platen IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

——, Sea Gull, Sadler: 320 platen, 262 staven IJzer, W. Kolkman, te Dordt

——, Hawk, Dawson: 667 staven, 35 bossen IJzer, W. Kolkman, te Dordt

——, Alert, Mortier: 1674 staven, 80 bossen IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 27 April, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, X 448; f 19900, f 600, J. H. Degens. — 2. Dito, Heerengracht, KK 258; f 8050, 1600, C. Lind. — 3. Buitenverblijf *Lirvelust*, in den Haarlemmerhout, Gem Haarlem, Q 4; f 5775, f 1200, J. Karseboom — 4. Huis, Achterhuis en Erve, Heerengracht, LL 110; f 11000, f 1000, [illegible] Huis en Erve, Zeedijk, [illegible] — 6. Huis, Tuin en Erve, Tuinstraat, NN 415; f 2375, f 25. — 7. Een Erf, Gebouw en Stookplaats voor Olie, over Perceel N°. 6, OO 100; f 750, f 100; te zamen f 3249, f 10, Opgehouden. — 8. Huis, twee Achterhuizen en Erven, Lindenstraat, PP 699 a 702; f 2725, f 100, H. Heije. — 9. Huis en Erve, Lange Keizersdwarsstraat, in de Zaksteeg, O 206, f 800. — 10. Dito, naast Perceel N°. 9, O 207; f 800, f 3; te zamen f 1603, f 20, G. Moele. — 11. Dito, Palmgracht, QQ 869; f 1475, 24, J. Kreulen, Az. — 12. Een Erf en fundering met muren, Prinseneiland, VV 245 en 246; f 1000, f 300, C. Oostendorp. — 13. Huis, Koestraat, K 193; f 2625, f 100, Q. Hoelen. — 14. Twee Huizen, tweede Looijersdwarsstraat, in den Verbrande Gang, GG 359 en 360 f 620, f 10, J van Dijk. — 15. Huis, Tuin en Erve, te Weesp, aan de Oudegracht, N°. 425; f 1175, f 8, J. Camirma. — 16. Twee Huizen en Erven, als voren, in de Nieuwstraat, N°. 252 en 258; f 300, P. J. Nijhoff. — 17. De helft in twee Huizen en Erven, als voren, in de St. Annestraat, N°. 235 en 236; f 1 0, f 12, J. van Dijk. — 18. Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, UU 336; f 4975, f 20, Opgehouden. — 19. Dito, Korte Leidschedwarsstraat, CC 180; f 1875, D. de Vriend — 20. Huis en Erve, Lijnbaansgracht, CC 137; f 1350, J. Feije. — 21. Dito, Leidschekruisstr., CC 136; f 1175, J. F. Schutte. — 22. Dito, als voren, CC 135; f 1025, F. J. Jansen. — 23. Dito, als voren, CC 134; f 837, f 16, J. C. Schutte. — 24. Dito, als voren, CC 133; f 800, f 8, B. Keuch. — 25. Dito, Nieuwendijk, in de Engelschesteeg, L 752; f 1350, f 1, G. Moele. — 26. Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, W 492; f 5000, P. Subiese. — 27. Dito, Regulliersgracht, AA 733; f 2950, Opgehouden — 28. Huis en Erve, Stroomarkt, L 806; f 1825, f 175, J. H. Richard. — 29. Dito, Rozenstraat, EE 382; f 1975, P. D. Lusink. — 30. Dito, eerste Egelantiersdwarsstr., NN 501; niet geveild. — 31. Dito, Lindengracht, QQ 268; f 900, L. Hartgerink, R. Wz. — 32. Buitenverblijf *Amstelvaart*, aan den Amsteldijk, over den Omval; f 1350, H. Heije.

Advertentiën.

(3164) De Boekh. J. BEERENDONK te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Gezangen in gebruik bij de Aartsbroederschap der H. Familie, *met bijgevoegde zangwijzen* . . f 0.35.

Idem *gebonden in linnen band met vergulde stempel* f 0.60.

De Orgelpartij, *bij deze gezangen behoorende* f 0.75.

Dit werkje munt niet alleen uit door nette druk, maar ook door geringen prijs.

Het is in vele zangchoren in gebruik, vooral in de Meimaand is het zeer aan te bevelen, daar het hoofdzakelijk liederen bevat, toegewijd aan de H. Maagd.

H. H. Geestelijken of Directeuren van Zangchoren, die er nog niet mede bekend mogten zijn en gaarne het opzigt verlangen, gelieve het *franco* aan te vragen.

TE HUUR in de nabijheid van Arnhem, een **BUITENTJE**, uitzigt hebbende op den Spoorweg aldaar, bevattende 5 **Kamers, Keuken, Kelder, Zolder** en **vrije Tuin**, voor f **150**.— Adres *franco* bij den Heer O. HOLLEMAN, Bakkerstraat te Arnhem. (3153)

AANBESTEDING.

Het Parochiaal Kerkbestuur van de R. C. Gemeente te Veenendaal, is voornemens op Woensdag den 6den Mei 1857, des namiddags ten twee ure, ten huize van W. VAN KESSEL, naast het terrein der geamoveerde R. C. Kerk aan te besteden:

Het Bouwen eener Kerk en Pastorij,

waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen, ten huize van H. GAALMAN, bij Veenendaal en bovengenoemd locaal.

Het bestek is op *franco* aanvrage à f 1.— te bekomen, bij de Wed. Jr R. VAN ROSSUM, Boekhandel te Utrecht.

De aanwijzing in loco zal worden gedaan op den dag der aanbesteding, 's morgens ten 10 ure, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Architect H. J. VAN DEN BRINK te Rijzenburg. (3163)

(3157) De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, te Leyden, debiteert met het beste succes:

De MAAND VAN MARIA of de **MEI-MAAND**, 3e druk, 168 Bladz. Prijs . . . 50 Cents.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt op aanvraag verzonden:

UITGAVEN DER VEREENIGING „REGT VOOR ALLEN."

I.

IETS OVER HET VEEL BESPROKEN WERK

VAN

NAPOLEON ROUSSEL

„De katholieke en protestantsche natiën beschouwd uit een drievoudig oogpunt van welvaren, verlichting en zedelijkheid."

EENE BIJDRAGE TER WAARDEERING VAN DE BESTRIJDING, DIE, OP HISTORIESCH GEBIED, AAN DE KATHOLIEKE ZAAK ZOO AL TEN DEEL VALT,

DOOR

W. J. F. NUYENS.

Eene brochure van 48 blz. . . . . . f 0.20.

Geschiedenis. — Land- en Volkenkunde. — Oekonomie. — Reisbeschrijvingen. — Biografiën. — Poëzie. — Verhalen. — Letterkunde. — Humoristische opstellen, enz.

Het Nieuwe Tijdschrift: **DE TOESCHOUWER**, waarvan sedert 1°. Januarij geregeld alle maanden een Nommer het licht ziet, munt vooral door *populariteit* en *verscheidenheid* uit. Het beweegt zich dan ook reeds in een grooten kring van lezers, welke zich nog dagelijks uitbreidt.

De Uitgever meent dat dit Tijdschrift thans genoeg bekend en verspreid is, om de vele aanvragen van het op bezien te willen zenden, te mogen afslaan. Bij de meeste Boekhandelaars en ook bij hemzelven, liggen trouwens de verschenen Nommers ter inzage.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HAAS wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN DER Roomsch Katholieke Kerk,

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJÉE, R. C. Pastoor te Noordwijk.

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den druk van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents lager gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer algemeen te verspreiden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.